

ئۆپۆزۆتسیونیکی دەستەمۇ، ھەر بۆیە بەردەرى سەرا لەبار برا....!!!

كەمال غەریب

لەسیدارە دانى مىژوو ، ھەر بە پەتى سىّدارەدانى مەركى نا سېپەردىرىت بە خاک ، تەنانەت بەناو زىراندى يان لە بار بىردى ئەشىت لە پېرۆزىيەكانى بىبىھرى بىرىت يان لەكەدار بىرىت . يەكىك لە خەسلەتە نەتەھىي و مىژووبييەكانى ئەم شارەدى كە ھەر دەم مەندالدانى بەرخوردان بۇوه (حەزەرتى شىيخ پەزا دەلى : لەبىرم دى سلىمانى كە دارولمولىكى بابان بۇو نەمە حکومى عەجم نە سوخرەكتىشى ئالى عوسمان بۇو ، وە نە مەيدانى عەرەبى مىسىرى و تۈونسىش بۇو ، دىسان بۇ يەكەمین جار لە بەرداھەرگى سەرای سلىمانىيەھە حکومەت بۆ كورد دروستكرا و لەۋىدا باڭگى ئازادى بەرزىكرايەھە . ھەر لە بەرداھەرگى سەراوە ، شەپى بەرداھەرگى سەرا لە ٦ ئى ئەيلولى ۱۹۳۰ دا ، بەرامبەر بە داگىرگەران بەرپابۇو . گۆرانى شاعير ، لە ھۆنراوەكەيدا بە ناونىشانى "شەھىد" بۆ بەرداھەرگى سەرای سلىمانىيە دەلى ، : ھەزارو نۇ صەد و سى بۇو شەشى ئەيلول كە رۆز ھەلھات غريوي ويستى حەق كەوتە ناو شارى سلىمانى ھەلۇ بەگ ئەو جوانەى بىر دەلى بۇو بۇ وەتەن ئاوات لە پېش جەمعىكەھە ، تا بەر سەرا ، پۇوە ھەلەمەتى هانى لەگەل يارانى ئەبىت ؟ ئەى حکومەت ! تا نەكەى تەسبىت حوقوقى كوردهوارى ، نايەۋى كورد ئىنتىخابات . ئەمەن گەلى كورد ، بە بەراورد لەگەل ئەو ھەموو پارت ، رېكخراو ، كۆمەلە، گروپ ، دەستە و سەكۆيانەى ھەيەتى (كە بەشى چوار نەتەھە دەكەت) ، نەيتوانىيە بېت بە ئۆپۆزۆتسیونى كوردوستانى سەرتاسەرى ، واتە لۆكالىزمى سروشت و كلتورى سىاسى نەزۆكى بۇوه ، تا دەنگى زوڭلى زىاد لە گەورەيى خۆى بىناسىندرىت و كارىگەرييەكانى خپ بىرىت . دەستەمۇي ئۆپۆزۆتسیونى بەرامبەر دەسەلات ، گۈزىيەكى دەرروونى و ئەتمۆسفېرىيەكى سەرخوشكەرانە خولقاندۇوه بۇ بازارى سىاسى گۆرانخوازى يان سەرچلى بەرامبەر بە دەسەلات . من خۆم وەك چاودىر بۇوم (لە سلىمانى) بەرامبەر رۇوداوهكان وە دەسکەوتەكانى ھەر بۆيە بەشدار بۇونم لەم ئاشە بەتەنورىيەيدا ھەلپەسارد وە رۆزانە بە تىلەتى نەك چاو بەلکو روچ ، نىگام ئامىزى بۇوم . ئەوانەى دەستى كارىگەرانەيان ھەبۇو لەم رۇوداوانە ، تەنها خواستىان راخستنى پېشى لowanى كوردى سلىمانى بۇو وەك پەر بۇ دەسکەوتى پېگەى سىاسى چەور تر) كە بۇودجەكە لىيان بىابۇو وەريانگرتەوە بىيەنگىيان ھەلبىزاد . گەر عەولەسیس لەشەپەكە بەرداھەرگى سەرادا گەر بۇ سەربەخۆيى و ئازادى نەتەھىي بۇو ، ئەى ئەم لاوانەى بەخاڭ سېپەرداڭ لەم سەرای تەحرىرە ئۆپۆزۆتسیون بۇ چى بۇو ، ئەوانەى يارى بە خوينى لاوى كورد دەكەن ، گەورەتىن ئەركى ئەخلاقى مىژوو دەگرنە ئەستۆيان . گۆران بزووتنەھەيەكى خۆپسکى بى خاوهن بۇو ، ھەر لە يەكەم ساتى سەرەھەلدانى بەرداھەرگى سەرا ھەلۋىستى خۆى ساخ كەدەو ، وە نەفەرتى تى سەرەواند ، بەلام سات بە سات كە بازارى سىاسى گەرم بۇو ، ھەولى ئەوهيدا بېت بە رېبەرى بەلام نەيتوانى و بگە دابەزى بۇ خزمەت و پاشكۆبى ئىسلامى سىاسى . بزووتنەھە گۆران لە سەرەتاي دروست بۇونى لە ناو يەكىتىداوهك كۆدىتايەك بەسەر مىژوودا خۆى فەرزىكەد وەك بزووتنەھەيەكى لۆكالى (ئەم ناواچەگەريتىيە ھەر دەم لەمپەر بۇوه بۇ گۆپىنكارىيە سەرتاسەرىيەكان وە نەيتوانىيە كىشكەكان بەيەكەوە بىورىتەوە) ، ھەر بۆيە نەيتوانى پې بە پېرى جىي خۆى بکاتەوە لە گۆپىنكارىيە مىژووبىيەكاندا (گۆران لەھەموو زيانى بەرداھەرگى

سەرایدا کە گەوهەترين تاقىكىرنەوهى مىزۇوى بۇو بۇي ، يەك پەيىف يان خۆى نەكىد بە خاوهنى يەك دروشمى نەتهوهىي ، بىگە لەبەر خاترى ئىسلامى سىاسى ، بزووتنەوهەكەي بەردهركى سەرای كرد بە عىپاقي يان وەك خۆيان دەلىن جەماھيرى ، واتە دوور لە خواست و پەشىتى نەتهوهىي و كلتورى بەردهركى سەرادا ، هەمۇو سەرەلەدانەكانى سلىمانى وە بەتايبەتى بەردهركى سەرا ، نەتهوهىي بۇون لەسالى ١٧٨٤ تا ١٧١ شوباتى ٢٠١١ . بالى دوومى ئۆپۈزۈتسىيون كە ئىسلامى سىاسىيە وە خۆى كردىبوو بەشادەمارى مانگرتەكە گەر خۇشى بېيەرى بکات لە پاشكۆيى بۇ كلتورى عەرەبى وە بە عەرەبى كوردوستان (كە پاساو ھېننەوهى وەك زمانى ئاخافتىيان وايە ، لاي ئەوان مانهوه لە زيان وەك ماسى و ئاو وايە، ھەر بۇيە بى بۇونى كلتور و شەرعى عەرەبى نازىن ، ئەمانە سەرچاوه دەگریت لە بۇونياندا و لە سروشتى پۆژانەياندا) ، وە ھەمۇو تاوانەكانى ترى وەك بە شەرييەرنى عەرەب لە نىشمانەكەمان بەلام لەم ٤٠٠ اسالەي بەسەرچوو لە دروست بۇونى ئىسلامدا نەيانتوانيوه بۇيەك ساتىش دوور لە ھىزى داگىركەر بىرىبکەنەوە . ھەر بۇيە بەردهركى سەرا لايان بازارى عەكاز بۇو . ئەو ھەمۇو لاوھ جوانانەي كران بە خاوهنى گۆرى تارىك بە پلانى دارپىزراوى ئەوان ، ھەر ئەوانن ئەبىت دادگايىي بىرىن وەك ئەوانەي لقى ؟ گەر بويىانه راۋەتكەين بە دوائەنجامى پووداوهەكانى بەردهركى سەرا . لە شەرەكەي بەردهركى سەرادا (ئەختەرى خىزانى پەشۇل و تىيىدا شەھيدكرا ، وە ئەو خويىنە بۇو بۇ سومبۇولى كوردايەتى وە مىزۇو بە شانازىيەوە خۆى كردووه بە خاوهنى بەلام ئەمغارەيان كۆدىتايەكە شىكتى خوارد چونكە زادە و ھەلقولاوى ھزرى نەتهوايەتى و رېزگارىخوازى نە بۇو ، من بۇ سەدھەمgar دەلىم ئەوهى بېيت بە رابەرى سەربەخۆى كوردوستان ، دەبىت بە خاوهنى شانازى مىزۇو ، وە بە پىچەوانەوه مىزۇو ھەللىدەداتە زېلخانەكەيەوه ، چونكە مىزۇو سروشتى وايە رەحم بە كەس ناكات.